УДК 339.9

фон Розен В. М.
канд. екон. наук, доцент
Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0001-6678-0140

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЇ: ВЗАЄМНИЙ ВПЛИВ ТА ТЕНДЕНЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ НІМЕЧЧИНИ)

Новітні умови індустрії 4.0, цифровізація, необхідність інноваційного спрямування – це виклики сьогодення бізнесу. Яким чином визначається взаємний вплив цифровізації та їнновацій, якими є тенденції цих процесів, як і наскільки ускладнилась ситуація у зв´язку з пандемією Covid 19, які можливі подальші кроки є прийнятними за таких обставин – це питання, що потребує подальшого дослідження.

Відповідно до технологічних змін відбуваються зміни в структурі наявних продуктів та послуг, змінюється галузева структура. Фактично, винаходи та інновації є основою побудови економіки майбутнього. Інновації визначаються як важливий чинник економічного розвитку компанії, регіону країни та країни в цілому [1, с. 97].

Цифровізація та інноваційна діяльність підприємств ставлять важливі питання щодо майбутнього інвестиційного розвитку. За умов впливу Corona-кризи важко передбачити подальший розвиток цього інвестиційного напрямку.

Розвиток цифровізації за сталих умов господарювання в короткостроковій та довгостроковій перспективі також є відмінним. Так, економіст Тіз Петерсен зауважує, що процес цифровізації у довгостроковій перспективі може супроводжуватись значним зниженням зайнятості, що може негативно позначитись на споживанні. В середньостроковій та довгостроковій перспективі (2040-2050 рр.) можливою є перевага чинників, що гальмують економічне зростання, і ВВП може отримати тенденцію до зниження. Тенденції щодо економіки спільного користування та вивільнення працівників зменшує сукупний попит на товари і, отже, робить гальмуючий вплив на зростання. В короткостроковій перспективі вбачаються позитивні ефекти – ефекти зростання завдяки інвестиціям, які є необхідними в рамках цифрової трансформації. Так, інвестиції, що необхідні в рамках цифрової трансформації та технічного прогресу, мають ефект, що сприяє зростанню. Короткостроково, до 2025-2030 років, припускається, що ефекти, які сприяють зростанню, будуть переважати в розвинених економіках, таких як в Німеччині [2].

Всі ці прогнози стосуються умов прогресивної цифровізації (при цьому не враховується багато інших чинників, які можуть впливати, наприклад, на збільшення чисельності населення внаслідок міграції). Крім того, потрібним є розуміння того, що соціально-політичні рішення мають вирішальний вплив на конкретні наслідки цифровізації, так само як і ситуація, що пов`язана з пандемією Covid-19.

Порівнюючи зміни в розвитку інновацій та цифровізації в період Corona-кризи (див. рис. 1), слід відзначити пожвавлення останніх процесів у порівнянні з інноваційними.

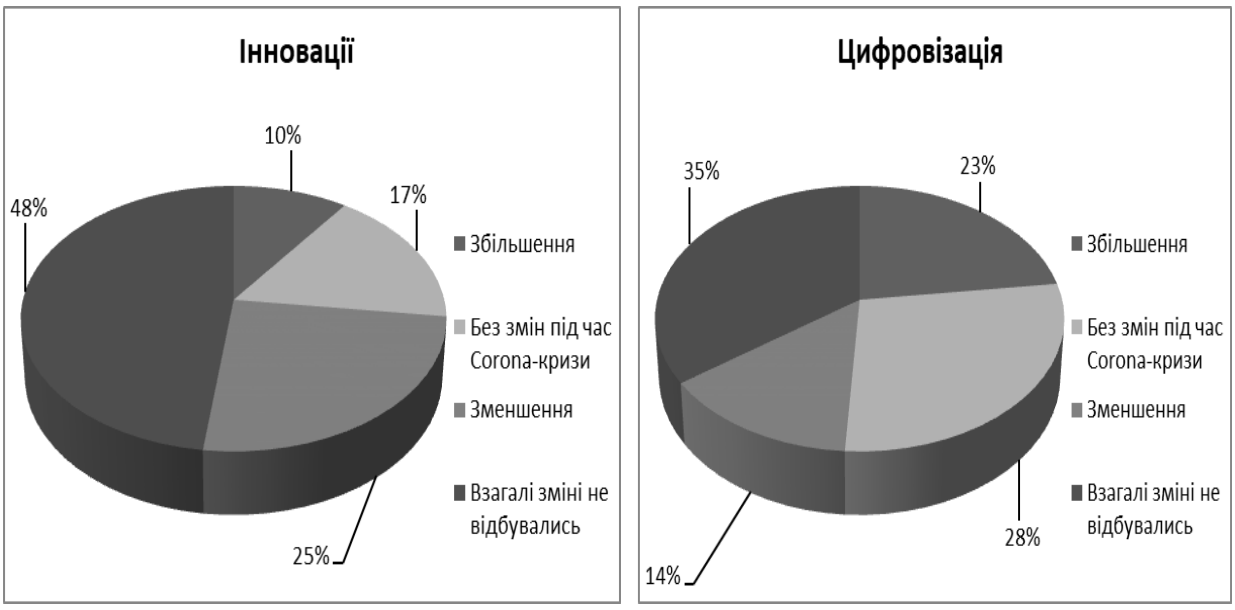

Рисунок 1 - Розвиток інновацій та цифровізації в період Corona-кризи в Німеччині для підприємств середнього бізнесу станом на початок 2021 року

Джерело: KfW [3]

У зв´язку з кризовою ситуацією спостерігається зниження інноваційного розвитку у 25% представників середнього бізнесу і лише 10% звітують про пожвавлення інноваційного процесу. На противагу, спостерігається пожвавлення в процесах цифровізації, це засвідчили 23% середніх підприємств. Серед представників малого бізнесу спостерігається негативна динаміка для обох процесів. Відносно довгострокових проектів, що потребують суттєвих інвестиційних ресурсів, то і для середніх, і для малих підприємств необхідним постало питання перенесення термінів реалізації цих проектів або їх поступове згортання. Стосовно великих підприємств і транснаціональних компаній ситуація вбачається досить відмінною і не є предметом даного дослідження.

Загалом, слід зазначити, що вплив кризової ситуації змінює загальні тенденції розвитку, це стосується як цифровізації, так і інновацій. За сприятливих умов, інновації в цифровій економіці можуть підтримувати визначені цілі в ЄС, що включають в себе сприяння підвищення добробуту людей та принципам сталого розвитку Європи на основі збалансування економічного зростання та стабільності цін, висококонкурентної соціальної ринкової економіки, спрямованої на повну зайнятість та соціальний прогрес [4, 1].

Література:

1.Robert D. Hisrich, Michael P. Peters, Dean A. Shepherd Entrepreneurship McGraw-Hill, 2020. 579 p.

2.Thieβ Petersen Langfristige Wachstumseffekte der voranschreitenden Digitalisierung URL: https://www.wirtschaftsdienst.eu/inhalt/jahr/2017/heft/3/beitrag/langfristige-wachstumseffekte-der-voranschreitenden-digitalisierung.html (the date of application: 01.04.2021).

3.Volker Zimmermann Corona-Krise belastet Innovationen& ambivalente Entwicklung bei der Digitalisierung URL: https://www.kfw.de/PDF/Download-Center/Konzernthemen/Research/PDF-Dokumente-Fokus-Volkswirtschaft/Fokus-2021/Fokus-Nr.-312-Januar-2021-Innovationsaktivitaet.pdf (the date of application: 01.04.2021).

4.Ariel Ezrachi, Maurice E. Stucke Digitalisation and its impact on innovation URL: https://ec.europa.eu/info/publications/digitalisation-and-its-impact-innovation_en (the date of application: 01.04.2021).